

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie VIII Pa 127/16, Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 czerwca 2016 roku w sprawie sygn. akt X P 797/14, z powództwa Stowarzyszenia (...) z siedzibą w P., działającego na rzecz T. M. o ryczałty za noclegi (pkt 1 wyroku), oraz zasądził, od pozwanego na rzecz strony powodowej, kwotę 1800 złotych, tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu, podniesiono, iż zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na rzecz T. M., reprezentowanego przez Stowarzyszenie (...) z siedzibą w P., kwoty 30.655,53 zł tytułem ryczałtów za noclegi za okres od dnia 23 lipca 2011 roku do dnia 13 czerwca 2012 roku wraz z ustawowymi odsetkami, liczonymi od kwot i dat, szczegółowo wskazanych w sentencji, przez Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia z dnia 22 czerwca 2016 roku, było w pełni uprawnione.

W uzasadnieniu swego stanowiska, Sąd Okręgowy nie zgodził się ze skarżącym, iż dochodzony przez powoda ryczałt, nie jest mu należny, bowiem, z dokumentów, przedstawionych przez pozwaną tj. akt osobowych powoda oraz rozliczeń kosztów zagranicznej podróży służbowej wynika, iż powód miał świadomość, jakie świadczenia są mu należne i te świadczenia, od pracodawcy, otrzymał. Sąd Okręgowy, popierając stanowisko Sądu I instancji, wskazał, iż w aktach sprawy w istocie brak dokumentu potwierdzającego zapoznanie się powoda z regulaminem wynagradzania w brzmieniu, w którym przewidywał ryczałt za noclegi wysokości 10 euro. Znamienne jest, że w dacie zatrudnienia powoda (25 lipca 2011 roku – w tym też dniu powód popisał oświadczenie o zapoznaniu się z treścią regulaminu pracy – k.7 cz. B akt osobowych) w pozwanej spółce, obowiązywał regulamin wynagradzania z 21 marca 2008 roku, w którym brak było jakichkolwiek uregulowań dotyczących ryczałtów za noclegi, a tylko z tym regulaminem nawiązując stosunek pracy powód w istocie się zapoznał. Regulamin wynagradzania wprowadzony dopiero z dniem 8 listopada 2012 roku i wydane na jego podstawie, Zarządzenia nr 7 do regulaminu, z tego samego dnia, przewidywały zmniejszenie diety do 30 euro i wprowadzenie ryczałtu za noclegi w wysokości 10 euro (od stycznia 2013 roku 15 euro). Jednak powyższe regulacje, nie obowiązywały już powoda.

Sąd podkreślił też iż także złożone przez stronę pozwaną rozliczenia podróży służbowych zawierały jedynie pozycję „dieta” i nie różnicowały tego świadczenia z ryczałtem za nocleg. Natomiast definicja diety wynika z treści rozporządzeń, które wymieniają osobno diety oraz zwrot kosztów przejazdów, dojazdów i noclegów, nie ma więc podstaw prawnych, aby w aktach niższego rzędu ten podział nie został zachowany (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 15 marca 2012 roku, III APa 8/11, LEX nr 1238707). Jednocześnie Sąd Okręgowy nie kwestionował faktu, iż pracodawca ustalając należności z tytułu podróży służbowej może ustanowić niejako jedno zbiorcze świadczenie określone przykładowo nazwą „dieta” czy „ryczałt za podróż służbową”, upraszczając tym samym system płatności. Niemniej jednak kierowcy, jako strona zawartej umowy, winni mieć pełną świadomość i jasność, jakie świadczenia otrzymują i wyrazić zgodę na taki system wynagradzania. Nadto ustanowienie świadczenia zbiorczego nie może prowadzić do uregulowania tylko części świadczeń należnych pracownikowi w związku z odbywanymi podróżami służbowymi (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 września 2015 r. II PK 248/14 niepublikowane).

Sąd nie zgodził się również ze stanowiskiem, że zawierając umowę o pracę strony uzgodniły, iż dieta będzie – w ramach kwoty przeznaczonej na pokrycie kosztów socjalnych – zawierać także ryczałt za nocleg. Wyjaśnienia powoda nie wskazują na stan jego świadomości co do takiego rozumienia elementów wchodzących w skład tego świadczenia. Zdaniem Sądu również na podstawie dokumentacji zawartej w aktach powoda nie sposób wywodzić, że strony zawarły porozumienia, aby dieta stanowiąca dodatek z tytułu zwiększonych kosztów ponoszonych przez pracowników w związku z podróżą służbową poza granicami kraju była przeznaczona też na pokrycie kosztów noclegu. Powyższe nie wynika przede wszystkim z kolejnych umów o pracę czy też aneksów do umów o pracę, zawieranych przez strony.

Takiego rozumienia ww. określenia, nie da się również wywieść z zapisów regulaminu wynagradzania obowiązującego w spornym okresie. Strona pozwana w żaden sposób nie udowodniła istnienia zgodnej woli stron w tym przedmiocie.

Sąd Okręgowy podkreślił, iż stanowisko pozwanej było niekonsekwentne i ewoluowało w toku procesu. Pozwana już w odpowiedzi na pozew wskazała dwa argumenty przemawiające, w jej ocenie, za brakiem zasadności roszczenia powoda. W pierwszej kolejności strona pozwana przywoływała fakt wyposażenia samochodów, którymi jeździł powód we właściwe miejsca do spania, która to sytuacja miała uzasadniać uznanie, że pracodawca zapewnił pracownikowi bezpłatny nocleg w przystosowanej kabinie samochodu. Z drugiej strony pozwana podnosiła, że wypłata ryczałtu następowała w ramach korzystnie określonej diety. Zdaniem Sądu obydwa argumenty, niewątpliwie nastawione na wykazanie braku zasadności roszczenia powoda, wzajemnie się jednak wykluczają. Bo skoro pracodawca utrzymywał, że zapewniając kierowcy bezpłatny nocleg nie miał obowiązku wypłaty ryczałtu za nocleg i dlatego go nie wypłacał, to jednocześnie nie mógł skutecznie argumentować, że ryczałt ten był jednak wypłacany w ramach diety. Zdaniem Sądu z przedstawionych rozważań wynika zatem, że pozwana spółka regulując kwestię świadczeń należnych z tytułu odbywania podróży służbowych, w sposób nieuprawniony pozbawiła tego prawa kierowców, którzy jeździli pojazdami posiadającymi przystosowane do spania kabiny uznając, iż w ten sposób został im zapewniony bezpłatny nocleg. Niekonsekwentne stanowisko pozwanej, która z jednej strony twierdziła, iż ryczałt za nocleg pracownikom się nie należał z uwagi na zapewnienie kierowcom miejsca do spania, z drugiej zaś podnosiła, iż ustalona na rzecz pracowników „dieta” wyczerpywała wszystkie należne im świadczenia z tytułu podróży służbowej w tym i ryczałt, niewątpliwie utwierdza w przekonaniu, iż w rzeczywistości nie doszło do wypłaty tego ryczałtu.

W ocenie Sądu Okręgowego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, wskazuje, że pozwany wypłacał powodowi wyłącznie zryczałtowaną dietę, zmiana regulaminu nie objęła zaś powoda. Z tych też względów powoływanie się na ujętą w rozliczeniach wypłatę kwoty 10432,23 zł (-k.285) tytułem ryczałtów nie może prowadzić do oddalenia powództwa.

Zdaniem Sądu, nie można także uznać, że część kwoty 45 euro, wypłacanej powodowi z tytułu podróży służbowych spełniała wymogi diety minimalnej ustalonej zgodnie z przepisem art. 77⁵ § 3 i 4 k.p., w związku z czym pozostałą część z tej kwoty należałoby zaliczyć na poczet ryczałtu za nocleg, bowiem minimalnym standardem obligującym pracodawcę jest jedynie wysokość diety, która nie może być niższa niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika sfery budżetowej.

Odnosząc się do powyższego, Sąd wskazał, że twierdzenia te nie mają znaczenia dla merytorycznego rozpoznania niniejszej sprawy. Sąd podkreślił, iż znany jest mu pogląd wyrażony w uzasadnieniu wyroków Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2015 r. sygn. II PK 252/14 (opubl. Legalis Nr 1360069) i 15 września 2015 r. sygn. II PK 248/14 (opubl. L. Nr (...)), dzielący stanowisko wyrażone w uchwale z 12 czerwca 2014 r. sygn. II PZP 1/14 i wyrażający jednocześnie zapatrywanie, zgodnie z którym określona w umowie o pracę (czy regulaminie) kwota może w pełni kompensować koszty podróży zagranicznej, jeżeli nie jest ona mniej korzystna niż przepisy powszechne w zakresie minimalnych kosztów wyżywienia (według art. 77⁵ § 4 k.p., czyli dieta krajowa) i ryczałtu za nocleg (według § 9 rozporządzenia). Niemniej jednak, Sąd dostrzegł, że obydwa wymienione orzeczenia zapadły w innych stanach faktycznych, na gruncie których strony, w umowie o pracę, ustaliły (zastrzegły), że określona kwota obejmowała nie tylko wyżywienie, podczas podróży służbowej, ale również ryczałt za noclegi. Tym samym pozwany - sugerując konieczność zaliczenia części wypłaconych diet „ponad minimalny standard” na poczet ryczałtu za nocleg - pomija postanowienia umowne stron, wsparte zapisami obowiązującego (bo nie zmienionego skutecznie) regulaminu wynagradzania, w brzmieniu z dnia 21 marca 2008 roku, zgodnie z którym z tytułu zagranicznej podróży służbowej, kierowcom przysługiwała wyłącznie dieta faktycznie obejmująca tylko koszty wyżywienia. A zatem skoro strony skonkretyzowały w kolejnych umowach o pracę i obowiązującym regulaminie wynagradzania, że kwota 40 euro a następnie 45 euro stanowi wyłącznie dietę w istocie pokrywającą tylko koszty wyżywienia, to nie ma podstaw aby kwotą tą objąć także ryczałty za noclegi. Nie sposób przy tym uwzględnić „koncepcji minimalnego standardu” prowadzącej do uznania, że wystarczające jest jedynie spełnienie obowiązku zachowania diety minimalnej w wysokości diety krajowej określonej w przepisach wykonawczych dotyczącej sfery budżetowej. Pozwany dobrowolnie bowiem przyjął

w regulaminie wynagradzania zasadę korzystniejszą dla pracownika, to jest wypłatę diety w wysokości 40/45 euro w odniesieniu do wysokości świadczeń wynikających z regulacji odnoszących się do pracowników sfery budżetowej i nie przewidział, w obowiązującym strony regulaminie wynagradzania, odmiennych zasad rozliczania, opartych na tym właśnie standardzie. Z tych też względów, twierdzenia sugerujące wypłatę określonych kwot, tytułem ryczałtu, nie mogły zostać również uwzględnione w postępowaniu apelacyjnym.

Odnosząc się, natomiast, do kwestii zapewnienia bezpłatnego noclegu, poprzez zagwarantowanie możliwości spania w kabinie kierowcy, Sąd w pełni podzielił stanowisko Sądu I instancji, iż ryczałt za nocleg nie przysługuje jedynie wtedy, gdy pracodawca zapewnił pracownikowi bezpłatny nocleg w warunkach hotelu (motelu).

Zgodnie z przytoczoną już (także przez Sąd Rejonowy) uchwałą Sądu Najwyższego w składzie siedmiu sędziów z 12 czerwca 2014 r. (II PZP 1/14 Biuletyn SN 2014 nr 6, poz.) zapewnienie pracownikowi - kierowcy samochodu ciężarowego odpoczynku nocnego w kabinie samochodu ciężarowego, podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym, nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz.191 ze zm.) co powoduje, że pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu na warunkach i w wysokości określonych w § 9 ust. 1-3 tego rozporządzenia albo na korzystniejszych warunkach i wysokości, określonych w umowie o pracę, układzie zbiorowym pracy lub innych przepisach prawa pracy. Powyższy pogląd został wyrażony także w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2014 r. (I PZP 3/14 OSNP 2015/4/47, LEX nr 1511152, (...) Biul.SN 2014/10/21, M.P.Pr. (...), (...) -69, M.P.Pr. (...) -144). Zaakcentowano w niej, że obowiązkiem pracodawców zatrudniających kierowców w transporcie międzynarodowym, jest zapewnienie kierowcy bezpłatnego noclegu umożliwiającego odpowiednią regenerację sił, przy czym warunku tego nie spełnia miejsce do spania w kabinie pojazdu (nawet, gdy ma ono wysoki „godziwy” standard), i choć przepisy o czasie pracy kierowców dopuszczają realizację dobowego (ewentualnie także tygodniowego) odpoczynku kierowcy, w odpowiednio do tego przystosowanej kabinie pojazdu, nie wynika z nich jednak w żaden sposób, że w takich sytuacjach pracownikowi nie należy się rekompensata za nocleg w warunkach odbiegających od warunków hotelowych. Przepisy o czasie pracy kierowców, w ogóle tej kwestii nie regulują, nie mogą, więc, stanowić zanegowania prawa pracowników – kierowców do ryczałtu za noclegi, jeżeli nocują w kabinie pojazdu, a nie w warunkach hotelowych.

W konsekwencji, nie można zgodzić się ze skarżącym, że skoroienne okresy odpoczynku – nocleg i skrócone tygodniowe okresy odpoczynku – nocleg, mogą być wykorzystywane w pojeździe, dochodzony ryczałt nie jest należny, a dokonane w regulaminie pracy, zastrzeżenie, pozbawiające kierowców, nocujących w kabinach samochodów, prawa do tego świadczenia, jest uprawnione.

Do podważenia powyższej oceny tej nie prowadzi apelacyjny zarzut naruszenia art. 8 ust 2 i 8 rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych, odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 poprzez błędną jego interpretację. Według apelującego, jeżeli kierowca dokonał takiego wyboru i zgodził się na nocleg w kabinie pojazdu, to okresy odpoczynku poza bazą, można wykorzystywać w pojeździe, o ile pojazd posiada odpowiednie miejsce do spania i pojazd znajduje się na postoju.

Odnosząc się do powyższego, Sąd wskazał, iż faktycznie przepisy te dopuszczają możliwość odpoczynku dobowego kierowcy w kabinie pojazdu, jeżeli jest on wyposażony w miejsce do spania i znajduje się na postoju. Sąd Najwyższy przypomniał, że taką regulację zawiera Umowa europejska dotycząca pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe (AETR), sporządzona w G. 1 lipca 1970 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 94, poz. 1087 ze zm., powoływana jako "umowa (...)", którą Polska ratyfikowała 15 maja 1992 r. Umowa (...), jako ratyfikowana umowa międzynarodowa stanowi część krajowego porządku prawnego, jest bezpośrednio stosowana i ma pierwszeństwo przed ustawą (art. 91 ust. 1 i 2 w związku z art. 241 ust. 1 Konstytucji RP; por. wyrok Sądu Najwyższego z 21

czerwca 2005 r., II PK 320/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 50). Zgodnie z art. 8 ust. 1 umowy (...), w każdym dwudziestoczerogodzinnym okresie, kierowca korzysta z dziennego okresu odpoczynku wynoszącego, co najmniej, jedenaście kolejnych godzin, który to okres może być skrócony pod pewnymi warunkami. Ten dzienny okres odpoczynku, może być wykorzystany w pojeździe, jeżeli jest on wyposażony w miejsce do spania i znajduje się na postoju (art. 8 ust. 7 umowy (...)). Umowa (...) nie reguluje, jednak, w żadnym zakresie kwestii wynagrodzenia za pracę kierowców będących pracownikami ani innych świadczeń przysługujących im w związku z pracą.

W prawie unijnym obowiązuje zaś rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 (Dz.U.UE.L. 2006 Nr 102, s. 1). Zgodnie z art. 1 rozporządzenia nr 561/2006, ustanawia ono przepisy dotyczące czasu prowadzenia pojazdu, przerw i okresów odpoczynku kierowców wykonujących przewóz drogowy rzeczy i osób, w celu ujednoczenia warunków konkurencji, pomiędzy poszczególnymi rodzajami transportu lądowego, zwłaszcza, w odniesieniu do sektora transportu drogowego oraz w celu poprawy warunków pracy i bezpieczeństwa drogowego. Ma ono na celu, także, przyczynienie się do polepszenia metod monitorowania i egzekwowania przepisów przez państwa członkowskie oraz poprawy warunków pracy w transporcie drogowym. W art. 4 rozporządzenia nr 561/2006, przyjęto definicje podstawowych pojęć, między innymi dziennego (regularnego i skróconego) okresu odpoczynku (lit. g) oraz tygodniowego (regularnego i skróconego) okresu odpoczynku (lit. h).

Według art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 561/2006, jeżeli kierowca dokona takiego wyboru, dzienne okresy odpoczynku i skrócone tygodniowe okresy odpoczynku poza bazą można wykorzystywać w pojeździe, o ile posiada on odpowiednie miejsce do spania dla każdego kierowcy i pojazd znajduje się na postoju. Przedmiotem regulacji rozporządzenia nr 561/2006 w żadnym zakresie nie jest jednak wynagrodzenie za pracę kierowców będących pracownikami, ani inne świadczenia przysługujące im w związku z pracą. Nie wynika to z treści przepisów rozporządzenia i ich funkcji. Podstawą prawną wydania tego rozporządzenia jest art. 91 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, upoważniający do wydawania aktów, dotyczących wspólnej polityki transportowej (art. 90 Traktatu), w szczególności ustanawiających środki pozwalające polepszyć bezpieczeństwo transportu. Przede wszystkim zaś - zgodnie z art. 153 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - wyłączona jest możliwość regulowania w drodze aktów unijnego prawa pochodnego, wynagrodzeń za pracę rozumianych jako wszelkiego rodzaju należności, przysługujących pracownikowi od pracodawcy, z tytułu zatrudnienia.

Powyższe oznacza, że art. 8 ust. 7 umowy (...) oraz art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 561/2006 dotyczą możliwości wykorzystania przez kierowcę dziennego (także tygodniowego skróconego, ale już nie tygodniowego regularnego) odpoczynku w pojeździe (w kabinie samochodu), jeżeli dokona on takiego wyboru, pod warunkiem, że pojazd posiada odpowiednie miejsce do spania dla każdego kierowcy i znajduje się na postoju. Przepisy te nie dotyczą, natomiast, uprawnień, w zakresie przysługiwania kierowcy od pracodawcy, należności na pokrycie kosztów wyjazdów poza bazę w celu wykonywania pracy (podróży służbowych), nie mogą, więc, służyć ocenie przesłanek takich uprawnień, w szczególności przesłanek przysługiwania ryczałtu za nocleg (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14 i uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2014 r. I PZP 3/14).

Z powyższych względów, podniesione, w tym zakresie, zarzuty apelacji, zdaniem Sądu II instancji, nie mogły przynieść, spodziewanych przez skarżącego, skutków instancyjnych. Niewątpliwie, bowiem, dokonując takiego wyboru kierowca może nocować w samochodzie stosownie do powołanych przepisów, jednakże nie może to skutkować brakiem prawa do ryczałtu za nocleg, z tej przyczyny.

Chybione, zdaniem Sądu, było też twierdzenie apelacji, że w świetle art. 77⁵ § 3 i 4 w zw' § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz.191 ze zm.) oraz § 8 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, prywatny

przedsiębiorca nie musi ustalić wysokości świadczeń z tytułu podróży służbowej na poziomie nie niższym niż, wynikające z powołanych wyżej aktów wykonawczych, bowiem minimalnym standardem, poniżej którego pracodawca nie może ustalić wysokości tych świadczeń jest – o czym już wspomiano - wysokość diety, która nie może być niższa niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w art. 77⁵ § 2 k.p.

Odnosząc się do powyższego, kategorycznie Sąd stwierdził, iż zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2014 r. I PK 7/14 LEX nr 1515145 odesłanie w art. 21a ustawy z 2004 r. o czasie pracy kierowców do art. 77⁵ § 3-5 k.p. oznacza pośrednio także odesłanie do art. 77⁵ § 2 k.p., a w konsekwencji uznanie, że kierowcy – pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu, według zasad ustalonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 k.p., chyba że, korzystniejsze dla niego, zasady zostały ustalone według art. 77⁵ § 3 k.p. (w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania). Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia wskazał, że według art. 77⁵ § 4 k.p. postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2. Tym samym, przepis ten ustala minimalny standard świadczenia, ale odnosi się tylko do diety, a nie do zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków. Jednakże - zgodnie z art. 77⁵ § 5 k.p. - w przypadku, gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3 (czyli nie zawiera uregulowań dotyczących warunków wypłacania wszystkich należności z tytułu podróży służbowej), pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w § 2. Oznacza to, że przepisy wykonawcze ustalają minimalny standard wszystkich świadczeń z tytułu podróży służbowych (diety oraz zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków), które w układzie zbiorowym pracy, regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę mogą być uregulowane korzystniej dla pracownika (art. 9 § 2 i art. 18 § 2 k.p.). W razie braku takich regulacji, lub uregulowania mniej korzystnego dla pracownika, zastosowanie będą miały przepisy wykonawcze. Wskazany wywód, przeprowadzony również przez Sąd Najwyższy w powoływanej już uchwale z dnia 12 czerwca 2014 r., uznać należy za w pełni przekonujący. Tym samym, wbrew zapatrywaniom apelacji, brak uregulowania w regulaminie wynagradzania obowiązującym strony kwestii ryczałtu za nocleg skutkować musi analogicznym stosowaniem § 9 ust. 1-4 rozporządzenia z dnia 19 grudnia 2002 r.

O zasadności apelacji nie przesądza też fakt, że powód od samego początku zatrudnienia wiedział, iż noclegi spędzał będzie w kabinie pojazdu i nigdy nie żądał od pracodawcy zwrotu kosztów noclegu, akceptując ten stan, aż do rozwiązania stosunku pracy. Bezwzględnie bowiem przyjęcie do wiadomości poszczególnych warunków pracy, a nawet godzenie się na nie, nie może być utożsamiane ze zrzeczeniem się prawa do wynagrodzenia (art. 84 k.p.) w sytuacji, gdy obiektywnie takie warunki pracy wypłatę poszczególnych świadczeń zagwarantowanych prawem uzasadniają.

W związku z tym, Sąd Okręgowy za uzasadnione uznał stanowisko Sądu I instancji, że nawet, wobec zapewnienia przez pozwanego pracodawcę odpowiedniego miejsca do spania w kabinie samochodu ciężarowego, brak jest podstaw do odmówienia prawa do ryczałtu za bezpłatny nocleg w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia.

Jednocześnie, za całkowicie bezzasadny Sąd uznał apelacyjny zarzut, według którego prawo do otrzymania ryczałtu za nocleg uzależnione jest od rzeczywistego poniesienia przez pracownika kosztów noclegu.

Sąd wskazał, iż zgodnie z poglądem ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego ryczałt przysługuje nawet wtedy, gdy kosztów tych faktycznie pracownik nie poniósł. Istota ryczałtu jako świadczenia kompensacyjnego (w tym wypadku przeznaczonego na pokrycie kosztów noclegu) polega bowiem na tym, iż świadczenie to wypłacane w takiej formie z założenia jest oderwane od rzeczywistego poniesienia kosztów i nie pokrywa w całości wszystkich wydatków z określonego tytułu (bo nie są udokumentowane); w zależności od okoliczności konkretnego przypadku kwota ryczałtu – która jako uśredniona i ujednolicona ustalona jest przez pracodawcę – pokryje więc pracownikowi koszty noclegowe

w wymiarze mniejszym albo większym niż faktycznie przez niego podniesione (por. wyrok SN z dnia 20.10.1998 r. I PKN 392/98 OSNAPiUS 1999 nr 23 poz 745; wyrok SN z dnia 12 czerwca 2014 roku II PZP 1/14, LEX nr 1469181).

Tym samym, ryczałt nie przysługuje tylko wtedy, gdy pracodawca zapewnił pracownikowi bezpłatny nocleg – w warunkach hotelu (motelu), a nie w dostosowanej do spania kabinie pojazdu. Zatem nawet, gdy kierowca nie pokrywa faktycznie kosztów noclegu, ponieważ korzysta w tym celu z kabiny pojazdu i w związku z tym nie przedstawia rachunku za hotel, należy mu się ryczałt w wysokości 25 % limitu ustalonego w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 k.p., z czym w sprzeczności nie pozostaje możliwość „zaoszczędzenia” przez pracownika wydatków i zwiększenia w ten sposób dochodu uzyskiwanego z tytułu zatrudnienia (tak SN w uzasadnieniu uchwały z dnia 7 października 2014 r.).

W przypadku wypłaty ryczałtu jest więc bez znaczenia, czy i w jakiej wysokości pracownik poniósł koszty noclegu. Ryczałt przysługuje nawet wtedy, gdy kosztów tych rzeczywiście nie poniósł, ponieważ nocował w kabinie pojazdu, czy też np. u rodziny, znajomych, którzy udostępnili mu nieodpłatnie możliwość noclegu w ich domu. Natomiast nie przysługuje pracownikowi tylko wtedy, gdy to pracodawca zapewnił pracownikowi bezpłatny nocleg. Przy czym zapewnienie przez pracodawcę pracownikowi (kierowcy wykonującemu przewozy w międzynarodowym transporcie drogowym) odpowiedniego miejsca do spania w kabinie samochodu ciężarowego, czyli wyposażenie samochodu w odpowiednie urządzenia (leżankę, klimatyzację, ogrzewanie itp.) pozwala na wykorzystanie przez kierowcę w samochodzie jedynie dobowego (dziennego) odpoczynku, przy spełnieniu warunków określonych w art. 8 ust. 8 rozporządzenia nr 561/06, nie oznacza zaś zapewnienia mu przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia z 2002 r. Taki stan rzeczy uprawnia pracownika do otrzymania od pracodawcy zwrotu kosztów noclegu, co najmniej na warunkach i w wysokości określonych w § 9 ust. 1 lub 2 tego rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2015 r. I PK 95/15, M.P.Pr. (...) -489, LEX nr 1767097). Wobec powyższego, za bezzasadne należy uznać stanowisko strony pozwanej, iż ryczałt za nocleg jest należny jedynie pracownikowi, który w rzeczywistości poniósł koszty noclegu i stosownie je udokumentował.

W ocenie Sądu Okręgowego, całkowicie nieuprawnionym jest też zarzut naruszenia art. 8 k.p. Zgodnie z art. 8 k.p. nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego, nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

W rozpoznawanym przypadku, jak wynika z materiału dowodowego, brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, że powód nadużył swych praw podmiotowych dochodząc spornych ryczałtów za noclegi. Łączące strony umowy o pracę, obowiązujące przepisy regulaminu wynagradzania, jak i przepisy powszechnie obowiązujące ustanowiły standardy, które gwarantowały świadczenia z tego tytułu. Pozwany uważał, że ryczałt za nocleg spędzony w ciężarówce się nie należał i dlatego konsekwentnie go nie wypłacał. Wobec tego dochodzenie tego rodzaju roszczenia nie może być traktowane inaczej, jak realizacja uprawnienia do ochrony interesu pracowniczego. Ponadto, skoro argument, iż pracodawca, wypłacając diety, pokrywał wszystkie należności z tytułu podróży służbowej, nie ostał się w procesie, uznać należy, iż pracodawca, próbując uniknąć odpowiedzialności i forsując tą tezę, sam postępował nielojalnie względem pracownika. Tym samym, nie może oczekiwać korzystnych dla siebie skutków instancyjnych, powołując się na zasady słuszności.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż wobec realizowania przez powoda odpoczynku dobowego w kabinie, przystosowanego do tego, samochodu, jego prawo do ryczałtu za noclegi na podstawie § 9 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunki ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. z 2002 r., nr 236, poz. 1991 ze zm.) nie może być kwestionowane.

Biorąc powyższe pod uwagę i na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił apelację strony pozwanej, jako bezzasadną.

O kosztach procesu za II instancję orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804)

W dniu 22 lutego 2017 r. pozwany na podstawie art. 401¹ kpc wniósł o wznowienie postępowania zakończonych wskazanym prawomocnym wyrokiem, i zmianę ww. wyroków przez oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesuj w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Nadto o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, wywołanego skargą o wznowienie postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kwoty 57.299,95 zł tytułem zwrotu świadczenia spełnionego na podstawie zaskarżonych wyroków.

W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł, iż zaskarżone orzeczenia zapadły na skutek roszczenia powoda o zapłatę ryczałtów za noclegi w wysokości zgodnie z art. 77⁵ § 2 k.p. w zw. z § 9 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz § 16 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności, przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

W zaskarżonych wyrokach sądy obu instancji, rozpoznające sprawę, również, jako podstawę rozstrzygnięcia na korzyść powoda wskazały art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców w zw. z art. 77¹ § 2, 3, 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy oraz § 9 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz § 16 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności, przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej.

Dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie o sygn. akt K 11/15 Trybunał Konstytucyjny na skutek rozpoznania wniosku Rady Związku (...) o zbadanie zgodności, powołanych wyżej przepisów z Konstytucją, orzekł, że art. 21a ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (j.t. Dz.U.2012.1155, ze zm.) w związku z art. 77⁵ § 2,3 i 5 ustawy z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (j.t. Dz.U.2016.1666, ze zm.) w związku § 16 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29/Stycznia 2013 r. w sprawie należności, przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej (Dz.U.167) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kierowców wykonujących przewozy w transporcie

międzynarodowym, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz, że przepis art. 21a ustawy z 16 kwietnia 2004 r. powołanej w punkcie 1 w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 ustawy z 26 czerwca 1974 r. powołanej w punkcie 1 w związku z § 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności, przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju {Dz.U.236.1991, ze zm.) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kierowców, wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, na mocy art. 401¹ kpc, można żądać wznowienia postępowania jedynie wówczas, gdy Trybunał Konstytucyjny zakwestionował ten przepis, który był decydującą podstawą prawną rozstrzygnięcia zaskarżonego skargą o wznowienie postępowania (zob. wyrok SN z dnia 15.10.2015 r., sygn. akt I UK 461/14, postanowienie SN z dnia 07.04.2016 r., sygn. akt II CZ 7/16).

Wobec powyższego podstawa wznowienia postępowania, oparta o przepis art. 401¹ k.p.c., zachodzi w niniejszej sprawie i jest uzasadniona.

W odpowiedzi na powyższe, pełnomocnik powoda oraz beneficjenta powództwa, wniósł o odrzucenie niniejszej skargi, ewentualnie jej oddalenie, z uwagi na brak tożsamości stron postępowania w niniejszej sprawie oraz, w zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z listopada 2016 r. sygn. akt: VIII Pa 127/16, a w konsekwencji z uwagi legitymacji procesowej T. M. w niniejszej sprawie; zasądzenie od pozwanego na rzecz T. M. kosztów postępowania ze skargi o wznowienie postępowania, w tym kosztów zastępstwa proc przez radcę prawnego; Ewentualnie, w przypadku oddalenia wniosku o odrzucenie skargi, wniósł o oddalenie skargi o wznowienie postępowania w całości jako bezzasadnej, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda Stowarzyszenia (...) kosztów postępowania ze skargi o wznowienie postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego. Ewentualnie, w przypadku uwzględnienia skargi o wznowienie postępowania i zmiany zaskarżonego orzeczenia, poprzez oddalenie powództwa, pełnomocnik strony powodowej wniósł o:

1. oddalenie w całości wniosku pozwanego o nakazanie T. zwrotu na rzecz pozwanego spełnionego świadczenia w wymienionej w pkt. 4 skargi;
2. odstąpienie na podstawie art. 102 k.p.c. od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego przed Sądem I i II instancji oraz w postępowaniu wywołanym skargą o wznowienie postępowania;
3. przeprowadzenie dowodu z: zeznań świadka I. M. T. M. w charakterze strony na okoliczność ustalenia, że T. M. zużył od od pozwanego kwoty w taki sposób, że nie jest już wzbogacony.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 marca 2017 r. na podstawie art. 177 § 1 pkt. 1 kpc postępowanie w sprawie zawieszono z uwagi na brak prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie VIII Pa 127/16.

/ postanowienie k. 19/

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wydanym na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2018 r. podjęto zawieszono postępowanie.

/ postanowienie 00:04:50 i dalej protokół z rozprawy z dnia 18 kwietnia 2018 r./

W toku postępowania, Sąd Rejonowy Poznań N. – Miasto i W. VIII Wydział Gospodarczy wszczął postępowanie przymuszające wobec Stowarzyszenia (...) w sprawie obowiązku jego wpisu do Rejestru Przedsiębiorców.

Postanowieniami z dnia 8 sierpnia 2017 r. Sąd Rejonowy Poznań N. – Miasto i W. VIII Wydział Gospodarczy nałożył na zarząd stowarzyszenia w osobie R. W. grzywnę celem przymuszenia do dokonania wskazanego wpisu w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu Wydział X Gospodarczy Odwoławczy z dnia 17 października 2017 r. uchylono w całości postanowienie z dnia 8 sierpnia 2017 r. i sprawę przekazano Sądowi Rejonowemu Poznań N. -Miasto i W. w P. do ponownego rozpatrzenia.

/postanowienie k. 114 i następne, wyjaśnienia powoda pismo procesowe k.112 /

W wyniku wszczęcia kolejnego postępowania o przymuszenie postanowieniem z dnia 28 maja 2018 r. Sąd Rejonowy Poznań N. – Miasto i W. VIII Wydział Gospodarczy nałożył grzywnę na Zarząd Stowarzyszenia L. w osobie R. W.

/ odpis postanowienia z uzasadnieniem k. 125 i następne/

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu Wydział X Gospodarczy Odwoławczy z dnia 18 października 2018 r. uchylono w całości postanowienie z dnia 28 maja 2018 r. i sprawę umorzono.

/ odpis postanowienia z uzasadnieniem k. 143 i następane/

Prawomocnym wyrokiem karnym z dnia 14 sierpnia 2018 r. Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu III Wydział Karny po rozpoznaniu sprawy sygn akt III K 238/18 E. W. (1) oskarżonej o to, że:

1. wbrew obowiązkowi wynikającemu z ustaw podatkowych w okresie od grudnia 2012 roku do dnia 21 grudnia 2016 roku nie przechowywała jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia (...), wystawiony na rzecz tego podmiotu rachunków oraz innych dokumentów - faktur VAT i paragonów dokumentujących rozliczenia z podmiotami działającymi na rzecz Stowarzyszenia (...) tj. o przestępstwo z art. 62 § 3 k.k.s.

2. wbrew obowiązkowi wynikającemu z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w okresie od stycznia 2010 roku do dnia 21 grudnia 2016 roku jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia (...), nie prowadziła ksiąg tego podmiotu, który faktycznie prowadził działalność gospodarczą tj. o przestępstwo z art. 60 § 1 k.k.s.

3. wbrew obowiązkowi wynikającemu z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w okresie od stycznia 2010 roku do dnia 21 grudnia 2016 roku jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia (...), dopuściła do nieprowadzenia ksiąg rachunkowych tego podmiotu, który faktycznie prowadził działalność gospodarczą **tj. o** przestępstwo z art. 77 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości

4. w okresie od stycznia 2010r. do 21 grudnia 2016r. działając jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia (...) w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w sytuacji grożącej niewypłacalnością tego stowarzyszenia, które zgodnie ze złożonymi do Urzędu Skarbowego P. deklaracjami podatkowymi CIT-8 za lata 2010-2016 nie osiągnęła żadnego przychodu w tym okresie, a prowadzone wobec Stowarzyszenia egzekucje komornicze umarzano z powodu ich bezskuteczności, ukrywała składniki majątku Stowarzyszenia (...) w postaci przychodów Stowarzyszenia wynikających z zasądzanych na rzecz Stowarzyszenia (...) kosztów zastępstwa procesowego poprzez ich nieewidencjonowanie; nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli spłacała z uzyskiwanych przez stowarzyszenie środków finansowych trzech swoich wierzycieli: radcę prawnego R. W., radcę prawnego S. J. oraz (...) sp. z o.o. z/s w P. czym działała na szkodę wielu wierzycieli Stowarzyszenia (...): Wyższej Szkoły Logistyki z siedzibą w P., M. S. (1), (...) S. - C. sp. j. z s w W.; (...) sp. z o.o. z s. w B.; (...) sp. z o.o. w s S.; M. P.; (...) sp. z o.o. z s. w W.; Przedsiębiorstwa Handlowo - Usługowego (...) SA z s. w T.; (...) Wyższej Szkoły (...) w P.; (...) A. i M. S. (2) sp. j. z s w S.; (...) SA z siedzibą w N.; (...) SA z s w P.; M. I.; (...) sp. z o.o. z s w (...); (...) sp. z o.o. z s w P.; B. (...) sp z o.o. z s w I.; J. D.; Sądu Okręgowego w warszawie; (...) sp. z o.o. z s w B.; T. C.; B. K.; (...) sp. z o.o. z s w W.; (...) sp. z o.o. z s. w Ł.; (...) sp. z (...). Z s w K.; Przedsiębiorstwa (...) . Sp. z o.o. z s. w G.; T. (...) - (...) sp. z o.o. z s w Z., udaremniając ich zaspokojenie tj. o przestępstwo z art. 300 § 3 k.k. w zw. z art. 300 § 1 k.k. i art. 302 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Orzekł w następujący sposób.

1. oskarżoną E. W. (1) uznał za winną popełnienia czynu opisanego wyżej w pkt. 1 tj występku z art. 62 § 3 k.k.s. i za to na podstawie art. 62 § 3 k.k.s. wymierza oskarżonej karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych, ustalając wysokość jedzeni stawki na kwotę 100 złotych;

2. oskarżoną E. W. (1) uznał za winną popełnienia czynu opisanego wyżej w pkt. 2 tj występku z art. 60 § 1 k.k.s. i za to na podstawie art. 60 § 1 k.k.s. wymierza oskarżonej karę grzywny w wysokości 70 stawek dziennych, ustalając wysokość jedzeni stawki na kwotę 100 złotych;

3. oskarżoną E. W. (1) uznał za winną popełnienia czynu opisanego wyżej w pkt. 3 tj występku z art. 77 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości i za to na podstawie art. 77 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości wymierza oskarżonej karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych, ustalając wysokość jedzeni stawki na kwotę 100 złotych;

4. oskarżoną E. W. (1) uznał za winną popełnienia czynu opisanego wyżej w pkt. 4 tj występku z art. 300 § 3 k.k. w zw. z art. 300 § 1 k.k. i art. 302 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art 12 k.k. i za to w myśl art. 4 § 1 k.k. i art. 11 §

3 k.k. na podstawie art. 300 § 3 k.k. w zw. z art. 37a k.k. wymierza oskarżonej karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych, ustalając wysokość jedzeni stawki na kwotę 100 złotych;

5. na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i § 2 k.k. połączył orzeczone kary i wymierzył oskarżonej karę łączną grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych;

6. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądza od oskarżonej E. W. (1) na rzecz:

- T. (...) sp z o.o. z siedzibą w Z. kwotę 1800 zł,
- (...) S.A. w P. kwotę 11.417,01 zł,
- (...) sp. z o.o. w I. kwotę 630 zł,
- Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 13.864,69 zł,
- (...) sp. z o.o. w B. kwotę 4.362,25 zł,
- (...) sp. z o.o. w W. kwotę 5.727,65 zł,
- (...) spółka z o.o. w K. kwotę 3.076 zł;

7. na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 233 z późn. zm.) zwalania oskarżoną od uiszczenia opłaty i na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. od ponoszenia w pozostałym zakresie kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

/ wyrok Sądu Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu III Wydział Karny z dnia 14 sierpnia 2018 r. sygn akt III K 238/18 znany notoryjnie z urzędu/

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 stycznia 2019 r. strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Skarga zasługuje na uwzględnienie, jednakże nie do końca, z uwagi na merytoryczną wartość, podniesionych przez stronę skarżącą zarzutów.

W myśl art. 399 § 1 kpc. w wypadkach, przewidzianych w dziale niniejszym, można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Na podstawie określonej w art. 401¹ postępowanie może być wznowione również w razie zakończenia go postanowieniem (§ 2). Podstawy wznowienia postępowania, sformułowanie zostały w przepisach art. 401-404 kpc.

Zgodnie z art. 401¹ kpc, można żądać wznowienia postępowania, również, w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Z kolei art. 410 § 1 kpc stanowi, iż sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisane terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie.

Skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy (art. 407 § 1 kpc).

W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew twierdzeniom strony powodowej, brak było podstaw do odrzucenia wniesionego środka zaskarżenia uwagi na brak tożsamości stron postępowania w niniejszej sprawie oraz w zakończony prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z listopada 2016 r. sygn. akt: VIII Pa 127/16.

W szczególności podnieść należy, iż z treści skargi wynika wprost, iż strona pozwana domagała się wznowienia postępowania w sprawie zakończony prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 24 listopada 2016 r. sygn. akt: VIII Pa 127/16, w której strona powodową było „Stowarzyszenie (...) z siedzibą w P. działające na rzecz T. M.. Tym samym w żadnym razie nie może być mowy o braku tożsamości stron postępowania w niniejszej sprawie oraz w zakończony prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z listopada 2016 r. sygn. akt: VIII Pa 127/16. Treść skargi wyraźnie odnosi się do wskazanych podmiotów.

Wniesiony środek zaskarżenia podlegał zatem merytorycznemu rozpoznaniu.

W ocenie Sądu Okręgowego zgodzić należy się ze skarżącymi wyrokiem z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie o sygn. akt K 11/15 Trybunał Konstytucyjny na skutek rozpoznania wniosku Rady Związku (...) o zbadanie zgodności powołanych wyżej przepisów z Konstytucją orzekł, że art. 21a ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (j.t. Dz.U.2012.1155, ze zm.) w związku z art. 77⁵ § 2,3 i 5 ustawy z 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (j.t. Dz.U.2016.1666, ze zm.) w związku § 16 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i, Polityki Społecznej z 29/Stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U.167) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kierowców wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz, że przepis art. 21a ustawy z 16 kwietnia 2004 r. powołanej w punkcie 1 w związku z art. 77⁵ § 2, 3 i 5 ustawy z 26 czerwca 1974 r. powołanej w punkcie 1 w związku z § 9 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U.236.1991, ze zm.) w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kierowców wykonujących przewozy w transporcie międzynarodowym, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji. Powyższe nie czyni jednak wszystkich twierdzeń skargi co do meritum sporu o ryczałt za noclegi uzasadnionymi, a daje asumpt do zbadania poprawności wydanego w sprawie rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zgadza się ze stanowiskiem pozwanego, iż wskutek skargi o wznowienie wniesione powództwo winno zostać oddalone, lecz decydujące znaczenie w tej materii ma nie powołany wyrok Trybunału Konstytucyjnego i powołana w nim argumentacja lecz inne okoliczności mające zasadniczy wpływ na wynik rozstrzygnięcia tj brak legitymacji procesowej czynnej leżącej po stronie Stowarzyszenia (...) w P..

Zgodnie z art. 8 kpc organizacje pozarządowe, których zadanie statutowe nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, mogą dla ochrony praw obywateli, w wypadkach przewidzianych w ustawie, wszcząć postępowanie oraz wziąć udział w toczącym się postępowaniu.

W myśl art. 61 § 1 kpc. organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych mogą, za zgodą osoby fizycznej wyrażoną na piśmie, wytaczać powództwa na jej rzecz w sprawach o:

- 1) alimenty;
- 2) ochronę środowiska;
- 3) ochronę konsumentów;
- 4) ochronę praw własności przemysłowej;
- 5) ochronę równości oraz niedyskryminacji przez bezpodstawne bezpośrednie lub pośrednie zróżnicowanie praw i obowiązków obywateli.

§ 2. W sprawach wymienionych w § 1 organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych mogą, za zgodą osoby fizycznej wyrażoną na piśmie, przystąpić do niej w toczącym się postępowaniu.

§ 3. Za zgodą przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wyrażoną na piśmie, organizacja pozarządowa, której jest on członkiem, może na jego rzecz wytoczyć powództwo lub przystąpić do niego w toczącym się postępowaniu w sporze z innym przedsiębiorcą o roszczenia wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej.

§ 4. Do pozwu lub pisma obejmującego przystąpienie organizacja pozarządowa dołącza wyrażoną na piśmie zgodę osoby fizycznej.

Z kolei art. 62 § 1.kpc stanowi, iż do organizacji pozarządowych wytaczających powództwa na rzecz osób fizycznych stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze wytaczającym powództwo na rzecz oznaczonej osoby, z wyjątkiem art. 58 zdanie drugie.

§ 2. Do przystąpienia organizacji pozarządowych do strony w toczącym się postępowaniu stosuje się odpowiednio przepisy o interwencji ubocznej, do której nie mają odpowiedniego zastosowania przepisy o współuczestnictwie jednolitym.

Również, w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych, za zgodą pracownika lub ubezpieczonego wyrażoną na piśmie, mogą wytaczać powództwa na rzecz pracownika lub wnosić odwołania od decyzji organów rentowych, a także, za zgodą pracownika lub ubezpieczonego, wyrażoną na piśmie, przystępować do nich w toczącym się postępowaniu – art. 462 kpc

Oznacza to, że organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 8 KPC, (jeśli mieści się to w ramach ich zadań statutowych) w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, jeżeli uzyskają na to zgodę w formie pisemnej od pracownika, mogą wytoczyć powództwo, a także przystąpić do toczącego się postępowania w tych sprawach obok pracownika (post. SN z 26.5.2010 r., II PZ 16/10, L.). W takim przypadku działają na rzecz i w interesie podmiotu, na rzecz którego powództwo wytoczyły lub do którego przyłączyły się w toku postępowania.

Mając na uwadze powyższą regulację, wskazać zatem należy, że organizacje pozarządowe mogą występować jako uczestnicy postępowania cywilnego w znaczeniu procesowym (tj. występować na rzecz określonej osoby fizycznej za jej uprzednią zgodą). W każdym przypadku organizacja pozarządowa działa na rzecz pracownika lub ubezpieczonego jako osoby fizycznej (por. art. 61 KPC, z którego wynika, że organizacja taka może działać tylko na rzecz osoby fizycznej). Niemniej jednak, warunkiem takiego działania, jest m.in. nieprowadzenie, przez daną organizację pozarządową, działalności gospodarczej.

Definicja działalności gospodarczej była ujęta w art. 2 ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Stosownie do tego przepisu, działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność gospodarczą definiuje, także, ustawa z 11.3.2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 ze zm.) w art. 15 ust. 2 – jako działalność obejmującą wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody, a w szczególności obejmującą czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych. W myśl art. 44 ust. 4 lit. c Układu Europejskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z drugiej strony, sporządzonego w (...).12.1991 r. (Dz.U. z 1994 r. Nr 11, poz. 38), działalność gospodarcza oznaczała w szczególności – na potrzeby tego układu – działalność o charakterze przemysłowym, działalność o charakterze handlowym, działalność rzemieślniczą i działalność w zakresie wolnych zawodów. W chwili obecnej art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 646) Prawo przedsiębiorców określa, iż działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły. Według orzecznictwa Sądu Najwyższego na tle

innych przepisów (m.in. art. 118 KC) działalność gospodarczą wyróżnia kilka swoistych właściwości: 1) profesjonalny charakter, 2) charakter zarobkowy oraz podporządkowanie regułom opłacalności i zysku lub zasadzie racjonalnego gospodarowania, 3) działanie we własnym imieniu, 4) ciągłość, powtarzalność działań oraz 5) uczestnictwo w obrocie gospodarczym [zob. w szczególności uchw. SN(7): z 18.6.1991 r., III CZP 40/91, OSN 1992, Nr 2, poz. 17, z glosą J. M., PS 1992, Nr 9, s. 80; z 6.12.1991 r., III CZP 117/91, OSN 1992, Nr 5, poz. 65 oraz z 14.3.1995 r., III CZP 6/95, OSNC 1995, Nr 5, poz. 72, z glosą M. L., (...) 1996, Nr 6, s. 31].

Ocena dopuszczalności działania danej organizacji pozarządowej, w konkretnym postępowaniu, należy zawsze do sądu orzekającego. W szczególności Sąd bada, czy zadanie statutowe organizacji nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej oraz czy spełnione są warunki określone w art. 61–63 KPC.

Sąd powinien z urzędu zbadać, czy wstąpienie do postępowania zgłasza organizacja uprawniona do brania udziału w postępowaniu w danym rodzaju spraw. Skutkiem takiej czynności będzie, bowiem, utrata przez organizację pozarządową legitymacji do udziału w procesie. Zgodnie z utrwaloną, w polskim prawie, wykładnią tego pojęcia, legitymacja procesowa to wynikająca z prawa materialnego kwalifikacja danego podmiotu do występowania w konkretnym procesie w charakterze strony. Brak legitymacji procesowej, prowadzi do oddalenia powództwa, a więc merytorycznego rozstrzygnięcia sądu. Innymi słowy legitymacja procesowa jest to określone normami prawa materialnego uprawnienie konkretnego powoda do dochodzenia sądowej ochrony określonego roszczenia materialnoprawnego przeciwko konkretnemu pozwanemu. Sąd, stwierdziwszy brak legitymacji procesowej, zamyka rozprawę (art. 224 § 1 i art. 316 § 1) i wydaje wyrok oddalający powództwo. Brak przesłanki merytorycznej może być przy tym niekiedy w toku procesu uleczony, jednakże tylko w skutek czynności dyspozycyjnych powoda (np. zmiana powództwa - art. 191), czy też na drodze przekształceń podmiotowych (art. 194-198).

Na gruncie rozpoznawanej sprawy, w toku wszczętego postępowania ze skargi o wznowienie postępowania, zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie VIII Pa 127/16 z zapadł wyrok karny stwierdzający fakt popełnienia przestępstwa przez Prezes Zarządu Stowarzyszenia (...), w związku z ustalonym w toku procesu faktem rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej przez to stowarzyszenie.

Tym samym, orzeczenie co do istoty sporu w przedmiotowej sprawie, wymagało zbadania kwestii posiadania przez Stowarzyszenie (...) w P. legitymacji procesowej w celu wytoczenia powództwa na rzecz T. M., to jest generalnie dopuszczalności jego działania w procesie.

Odnosząc się do powyższego, zauważyć należy, iż w myśl art. 11 kpc. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Jednakże osoba, która nie była oskarżona, może powoływać się w postępowaniu cywilnym na wszelkie okoliczności, wyłączające lub ograniczające, jej odpowiedzialność cywilną.

Tym samym, sąd cywilny jest związany ustaleniami wyroków karnych skazujących. Zgodnie z art. 11 KPC, zakres związania prawomocnych wyroków skazujących, dotyczy ustaleń co do okoliczności popełnienia przestępstwa zawartych w sentencji wyroku (wyr. SN z 2.2. (...), II CSK 330/11, L.) - a więc okoliczności składających się na jego stan faktyczny, czyli: osoby sprawcy, przedmiotu przestępstwa oraz czynu przypisanego oskarżonemu - które znajdują się w sentencji wyroku. Dokładne określenie w sentencji wyroku przypisanego oskarżonemu czynu obejmuje wszystkie okoliczności zarówno o charakterze ogólnym (dotyczące przestępstwa w ogóle), jak i szczególne (charakterystyczne dla danego rodzaju przestępstw). A zatem, obejmuje: sprawcę przestępstwa, czas i miejsce popełnienia przez niego czynu, opis czynu zawierający wszystkie istotne elementy charakterystyczne dla danego przestępstwa, sposób popełnienia przestępstwa, przedmiot przestępstwa, stwierdzenie winy sprawcy, w tym jego poczytalności, bezprawności czynu oraz w przypadku przestępstw materialnych – skutek i związek przyczynowy (K. Piasecki, Wpływ postępowania i wyroku karnego na postępowanie i wyrok cywilny, Warszawa 1970, s. 119; I. Gromska-Szuster, [w:] Dolecki, Wiśniewski, Komentarz KPC, t. 1, 2011, s. 84; wyr. SN z 18.7.1972 r., I PR 343/71, Legalis; z 10.2.2010 r., V CSK 267/09, Legalis; z 17.6.2005 r., III CK 642/04, Legalis). Związanie dotyczy, więc, ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia, dotyczących czasu, miejsca, poczytalności sprawcy itp.

Oznacza to, że sąd - rozpoznając sprawę cywilną - musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym (wyrok SN z dnia 14 kwietnia 1977 r., IV PR 63/77, LEX nr 7928). Co do faktów, w stosunku do których zachodzi moc wiążąca wyrażona w art. 11 KPC nie ma zastosowania zasada swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 KPC), ponieważ sąd cywilny dokonuje tylko subsumcji pod odpowiedni przepis prawa cywilnego wiążących ustaleń wynikających z wyroku karnego (por. wyr. SN z 16.12.1961 r., II CR 1229/60, OSNC 1962, Nr 3, poz. 118). Głównym celem normy art. 11 KPC, jest uniknięcie konieczności prowadzenia postępowania dowodowego w dwóch odrębnych postępowaniach sądowych w celu ustalenia tych samych faktów, a w konsekwencji możliwości wydania sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach karnych i cywilnych na podstawie tych samych faktów (jedność jurysdykcji karnej i cywilnej). Istota mocy wiążącej wyroków karnych wyrażona w art. 11 KPC oznacza więc, że sąd rozpoznający sprawę cywilną musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym (wyr. SN z 14.4.1977 r., IV PR 63/77, L.). Okoliczności te nie mogą być zatem przedmiotem postępowania dowodowego, jak również ustalenia co do popełnienia przestępstwa wyłączają możliwość dowodzenia okoliczności sprzecznych z tymi, które ustalił sąd karny.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy, w prawomocnym wyroku karnym - skazującym z dnia 14 sierpnia 2018 r. Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu III Wydział Karny, stwierdził iż E. W. jako Prezes Zarządu Stowarzyszenia (...) popełniła przestępstwa w nim wskazane, nie prowadząc i dopuszczając do nieprowadzenia od stycznia 2010 roku do dnia 21 grudnia 2016 roku ksiąg rachunkowych tego podmiotu, który faktycznie prowadził działalność gospodarczą. Tym samym, w przedmiotowej sprawie, ustalenie co do faktycznego prowadzenia działalności przez Stowarzyszenie Towarzystwo od stycznia 2010 r. L., wiąże Sąd orzekający i skutkuje uznaniem, iż organizacja ta nie jest uprawniona do brania udziału w przedmiotowym postępowaniu. Wobec faktu prowadzenia w sposób stały i systematyczny działalności gospodarczej organizacja Stowarzyszenie Towarzystwo (...) nie spełnia bowiem przesłanek o których mowa w art. 462 kpc w zw. z art. art. 8 i art. 61 kpc. Brak legitymacji procesowej czynnej do występowania w procesie skutkować musi, zaś, uwzględnieniem skargi i oddaleniem powództwa. W tym stanie rzeczy, merytoryczne rozpoznanie zarzutów skargi jest całkowicie zbędne. Niedopuszczalnym jest, bowiem, uwzględnienie powództwa, w sytuacji, gdy organizacja je wnosząca z uwagi na prowadzenie działalności gospodarczej, w ogóle nie jest uprawniona do występowania z roszczeniem po stronie powodowej na rzecz pracownika.

W ocenie Sądu Okręgowego w żadnym razie nie można uznać również, iż skutki braku możliwości udziału w procesie Stowarzyszenia (...), mogą zostać zniesione także z urzędu poprzez odpowiednie przekształcenia podmiotowe na podstawie art. 196 § 1 KPC. Co prawda w świetle art. 406 kpc do postępowania ze skargi o wznowienie stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, jeżeli przepisy poniższe nie stanowią inaczej. Jednakże, nie należy tracić z pola widzenia, iż wznowienie postępowania prowadzi do ponownego rozpoznania sprawy, w tym jego stadium, którego skarga dotyczyła. Jeśli wznowienie dotyczy postępowania, przed sądem II instancji, odpowiednie stosowanie przepisów o postępowaniu przed sądem I instancji, nie zmienia charakteru tego postępowania. Nadal jest to postępowanie apelacyjne z wszystkimi konsekwencjami tego faktu. W konsekwencji z uwagi na zasadę niezmienności stron postępowania w stosunku do stanu, jaki istniał w chwili zamknięcia rozprawy, przed Sądem pierwszej instancji, brak jest jakichkolwiek podstaw do przekształceń podmiotowych w postępowaniu drugoinstancyjnym, z uwagi na bezwzględnie wyłączenie przez art. 391 § 1 KPC możliwości stosowania przed sądem drugiej instancji art. 194-196 i 198 KPC. (por. odpowiednio Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2001 r. I PKN 342/00 OSNP 2003/1/15). Ponadto podnieść należy, iż pracownik na rzecz którego wytoczono powództwo T. M. nie zdecydował się na samodzielne jego poparcie, choć niewątpliwie przez lata, miał taką możliwość. Z tych wszystkich względów, wniesiona powództwo nie mogło zostać uwzględnione.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy w Łodzi zgodnie z treścią art. 412 § 2 kpc w związku z art. 406 i art. 391 § 1 kpc zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie sygn akt VIII Pa 127/16 w ten sposób że wobec apelacji pozwanego zgodnie z art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 22 czerwca 2016 r. i oddalił powództwo, nie obciążając strony powodowej kosztami postępowania za obie instancje.

O kosztach procesu w tym zakresie orzeczono na podstawie art. 102 kpc uznając, iż w sprawie zachodzi przypadek szczególnie uzasadniony o którym mowa w powołanym przepisie. Sąd Okręgowy miał na uwadze, iż legitymacja stowarzyszenia (...) do występowania w procesie przez lata nie była kwestionowana. Ostatecznie strona powodowa działała też w interesie pracownika, wysuwając, w jego imieniu, roszczenia, oparte na przepisach prawa, które nie były jednolicie interpretowane. Strona skarżąca nie zachowywała się w procesie nielojalnie. Skarga o wznowienie została uwzględniona z uwagi na brak spełnienia, po stronie powodowej, kryteriów formalnych, decydujących o jej zdolności do wytoczenia powództwa. Dlatego obciążenie jej kosztami postępowania, za obie instancje, w tym konkretnym przypadku, wydaje się być zbyt daleko idące.

Z tych samych względów, nie obciążono strony powodowej kosztami postępowania w zakresie skargi o wznowienie.

O zwrocie pozwanemu, wyegzekwowanego na rzecz T. M., świadczenia, w kwocie 57.299,95 zł orzeczono na podstawie art. 415 kpc.

Do wypłaty świadczeń w tej wysokości, bezspornie, bowiem doszło, a wobec skierowanego do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o kontrolę konstytucyjności przepisów, na podstawie których zapadły orzeczenia, w przedmiotowej sprawie, zasądzające sporne świadczenia, która to okoliczność była pracownikowi wiadomą, ww. winien się liczyć z ewentualnym obowiązkiem ich zwrotu. Pracownik był reprezentowany przez profesjonalistę, który winien uprzedzić go o możliwych następstwach takiego orzeczenia Trybunału.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Barbara Kempa Magdalena Lisowska Iwona M.

J.L.